

1. Hướng dẫn trả lời câu hỏi củng cố tuần từ 23/03/2020 – 29/03/2020

Câu 1. Nêu tình hình Việt Nam giữa thế kỷ XIX, trước cuộc xâm lược của thực dân Pháp.

Trả lời:

- **Về chính trị:** các vua triều Nguyễn ra sức khôi phục chế độ quân chủ chuyên chế, quyền lực tập trung vào tay vua.
  - **Kinh tế:** ngày càng sa sút, tài chính ngày càng khó khăn...
  - **Về đối ngoại:** sai lầm trong chính sách cấm đạo và quan hệ với các nước láng giềng sai lầm...
  - **Quốc phòng:** yếu kém...
- Về xã hội:** các cuộc khởi nghĩa chống lại triều đình nổ ra khắp nơi...
=> Đất nước khủng hoảng suy yếu trầm trọng.

Câu 2. Vì sao thực dân Pháp chọn Đà Nẵng và Gia Định làm mục tiêu tấn công? Em có nhận xét gì về cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của nhân dân ta từ năm 1858 – 1860?

Trả lời:

* Pháp chọn Đà Nẵng vì:

- + Đà Nẵng là cảng nước sâu vì vậy tàu chiến có thể hoạt động dễ dàng.
- + Có thể dùng Đà Nẵng làm bàn đạp tấn công Huế, buộc triều Nguyễn phải đầu hàng, kết thúc nhanh chóng cuộc xâm lược Việt Nam.
- + Là nơi thực dân Pháp xây dựng được cơ sở giáo dân theo Kitô, chúng hy vọng được giáo dân ủng hộ.

* Pháp chọn Gia Định vì:

- + Gia Định xa Trung Quốc sẽ tránh được sự can thiệp của nhà Thanh.
- + Xa kinh đô Huế sẽ tránh được sự tiếp viện của triều đình Huế.
- + Chiếm được Gia Định coi như là chiếm được kho lúa gạo của triều đình Huế, gây khó khăn cho triều đình.
- + Đánh xong Gia Định sẽ theo đường sông Cửu Long, đánh ngược lên Campuchia (Cao Miên) làm chủ lưu vực sông Mê Kông.

* Nhận xét về cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta từ năm 1858 – 1860:

- + Triều đình tổ chức kháng chiến chống Pháp ngay từ đầu song đường lối kháng chiến nặng nề về phòng thủ, thiếu chủ động tấn công, ảo tưởng đối với thực dân Pháp, bực nhược trước những đòi hỏi của thực dân Pháp.
- + Nhân dân chủ động đứng lên kháng chiến với tinh thần cương quyết dũng cảm. Khi triều đình đầu hàng, nhân dân tiếp tục kháng chiến mạnh hơn trước, bằng nhiều hình thức linh hoạt, sáng tạo.

2. Tóm tắt lý thuyết tuần từ 30/03/2020 – 05/04/2020

PHẦN III: LỊCH SỬ VIỆT NAM (1858 – 1918)

CHƯƠNG I

VIỆT NAM TỪ NĂM 1858 ĐẾN CUỐI THẾ KỶ XIX

Tiết 24, BÀI 19:

NHÂN DÂN VIỆT NAM KHÁNG CHIẾN CHỐNG PHÁP XÂM LƯỢC (TỪ NĂM 1858 ĐẾN TRƯỚC NĂM 1873) (tiết 2)

A. Những nội dung kiến thức cơ bản cần nắm vững

II. Cuộc kháng chiến chống Pháp ở Gia Định và các tỉnh miền Đông Nam Kỳ từ năm 1859 đến năm 1862 (tiếp)

2. Kháng chiến lan rộng ra các tỉnh miền Đông Nam Kỳ. Hiệp ước 5/6/1862

- Ngày 23/2/1861, quân Pháp tấn công và chiếm Đại Đồn Chí Hoà.
- Tiếp đó quân Pháp chiếm luôn Định Tường (ngày 12/4/1861), Biên Hoà (ngày 18/12/1861), Vĩnh Long (ngày 23/3/1862).
- Cuộc kháng chiến của nhân dân ta phát triển mạnh, đặc biệt khởi nghĩa Nguyễn Trung Trực gây cho Pháp nhiều khó khăn.
- Ngày 5/6/1862, triều đình Huế ký với Pháp Hiệp ước Nhâm Tuất nhượng hẳn cho Pháp ba tỉnh miền Đông Nam Kỳ.

III. Cuộc kháng chiến của nhân dân Nam Kỳ sau Hiệp ước 1862

1. Nhân dân ba tỉnh miền Đông tiếp tục kháng chiến sau Hiệp ước 1862

- Triều đình nhà Nguyễn vẫn chủ trương ngợi hoà với Pháp, ngăn cản cuộc kháng chiến của nhân dân.
- Nhân dân ba tỉnh miền Đông vẫn quyết tâm kháng chiến tới cùng, thực hiện phong trào “tị địa”, vừa chống Pháp vừa chống phong kiến đầu hàng tiêu biểu là cuộc khởi nghĩa do Trương Định chỉ huy.

* **Khởi nghĩa Trương Định** gây nhiều khó khăn cho Pháp. Nghĩa quân xây dựng căn cứ ở Gò Công, liên kết lực lượng đánh địch ở nhiều nơi, giải phóng nhiều vùng ở Gia Định, Định Tường.

- Năm 1862, ông được nhân dân xưng là “Bình Tây Đại nguyên soái” quyết tâm đánh “cả Triều lẫn Tây”.
- Tháng 02/1863, Pháp tấn công Gò Công, nghĩa quân anh dũng chiến đấu.
- Tháng 08/1864, Trương Định hy sinh. Khởi nghĩa kết thúc.

2. Thực dân Pháp chiếm ba tỉnh miền Tây Nam Kỳ

- **Âm mưu của Pháp:** chiếm Campuchia, cô lập ba tỉnh miền Tây, ép triều đình Huế nhường quyền cai quản và cuối cùng tấn công bằng vũ lực.

- **Diễn biến:**

- + Ngày 20/6/1867, Pháp dàn trận trước thành Vĩnh Long, Phan Thanh Giản phải nộp thành.

+ Từ ngày 20 đến 24/6/1867, Pháp chiếm ba tỉnh miền Tây Nam Kỳ (Vĩnh Long, An Giang, Hà Tiên) không tốn một viên đạn.

3. Nhân dân ba tỉnh miền Tây chống Pháp

- Phong trào kháng chiến chống Pháp của nhân dân ba tỉnh miền Tây tiếp tục dâng cao, dưới nhiều hình thức (bất hợp tác, khởi nghĩa vũ trang, liên minh với Campuchia).
- Các cuộc khởi nghĩa tiêu biểu: khởi nghĩa của Trương Quyền, khởi nghĩa của Phan Tôn, Phan Liêm, khởi nghĩa Nguyễn Trung Trực, khởi nghĩa Nguyễn Hữu Huân...
- Do lực lượng chênh lệch, cuối cùng phong trào thất bại nhưng đã thể hiện lòng yêu nước nồng nàn và ý chí bất khuất của nhân dân ta.

B. Câu hỏi ôn tập củng cố

Câu 1: Lập bảng niên biểu tóm tắt quá trình thực dân Pháp chiếm ba tỉnh miền Đông Nam Kỳ và ba tỉnh miền Tây Nam Kỳ.

Câu 2: Kể tên các cuộc khởi nghĩa và địa bàn hoạt động của nhân dân 6 tỉnh Nam Kỳ từ năm 1860 đến năm 1873.